



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 558/2025-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Torňošom, Tomášikova 50/D, Bratislava, proti opatreniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6NcC/6/2025 z 30. mája 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci**

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. augusta 2025 sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 ods. 1 Charty základných práv a slobôd (ďalej len „charta“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým opatrením krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje zrušiť napadnuté opatrenie krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne navrhuje priznať jej náhradu trov konania a predložiť návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy z dôvodu, že § 53 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) odporuje čl. 6 ods. 1 dohovoru.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka je sporovou stranou v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa v konaní vedenom Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 49C/123/2023 proti žalovanému (Urbárska lesná spoločnosť Pezinok-Cajla) domáha

zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu peši a prejazdu motorovými vozidlami cez príľahlý pozemok vo vlastníctve žalovaného.

3. Dňa 9. mája 2025 doručila sťažovateľka okresnému súdu námietku zaujatosti podľa § 52 a nasl. CSP proti zákonnej sudkyňi a navrhla jej vylúčenie z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia vo veci.

4. Krajský súd napadnutým opatrením vrátil námietku zaujatosti okresnému súdu bez rozhodnutia vzhľadom na skutočnosť, že na predloženie spisu nebol zákonný dôvod.

## **II.**

### **Argumentácia sťažovateľky**

5. Sťažovateľka nesúhlasí s argumentáciou v napadnutom opatrení, podľa ktorej bola námietka zaujatosti uplatnená po uplynutí lehoty 7 dní odo dňa, keď sa o dôvodoch vylúčenia zákonnej sudkyne dozvedela.

6. Keďže sa krajský súd nezaoberal dôvodmi námietky, sťažovateľka stratila možnosť podať riadny a mimoriadny opravný prostriedok proti prípadnému rozhodnutiu o námietke, čím došlo k porušeniu čl. 13 dohovoru.

7. V súvislosti s návrhom na vyslovenie nesúladu § 53 ods. 1 a 3 CSP s čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka namieta, že citované zákonné ustanovenie zužuje oproti medzinárodnému dohovoru lehotu na podanie námietky zaujatosti sporovou stranou. Článok 6 ods. 1 dohovoru nestanovuje žiadnu lehotu na podanie námietky zaujatosti, ktorú možno podať od momentu začatia až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o veci.

8. Nesúlad § 53 ods. 3 CSP s čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka navrhuje z dôvodu, že citované ustanovenie dohovoru nepozná v zákone zakotvenú výnimku, podľa ktorej ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá.

9. Naopak, podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k stranám, ich zástupcom, resp. osobám zúčastneným na konaní (rozsudok vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. 5. 1989, č. 10486/83, obdobne rozsudok vo veci Delcourt proti Belgicku zo 17. 1. 1970, č. 2689/65).

## **III.**

### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka neústavnosti opatrenia krajského súdu, ktorý neprihliadol na sťažovateľkou podanú námietku zaujatosti zákonnej sudkyne, ale vec vrátil súdu prvej inštancie bez rozhodnutia, a to s odôvodnením, že námietka zaujatosti je podaná oneskorene, pričom zároveň obsahuje okolnosti spočívajúce v procesnom postupe sudcu.

### III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

11. Základné právo na súdnu ochranu vo všeobecnom ponímaní a v rámci neho právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v Civilnom sporovom poriadku garantované aj prostredníctvom vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť (§ 49 CSP). Na účely čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s § 49 až § 53 CSP pod vylúčeným sudcom je pritom potrebné rozumieť nielen sudcu, ktorý bol skutočne vylúčený na základe rozhodnutia súdu, ktorý rozhodoval o námietke zaujatosti, ale aj sudcu, ktorý vylúčeným mal byť na základe objektívneho posúdenia jeho pomeru k veci alebo účastníkom konania, resp. k ich zástupcom (porov. IV. ÚS 26/04, I. ÚS 5/2019). Inštitút vylúčenia sudcu je totiž objektívnou procesnou kategóriou bez ohľadu na to, či o vylúčení sudcu bolo alebo nebolo rozhodované nadriadeným súdom, a bez ohľadu na to, že takýmto prípadným rozhodnutím sudca z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený nebol (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/17/2009 z 29. októbra 2009).

12. Účastník konania, resp. strana sporu proti nepredloženiu veci nadriadenému súdu, resp. nerozhodnutiu vo veci námietky zaujatosti a vráteniu veci súdu prvej inštancie nemá možnosť podania opravného prostriedku. Svoj nesúhlas s takýmto postupom však môže uplatniť v rámci opravného prostriedku proti rozhodnutiu vo veci samej. Pokiaľ by došlo k pochybeniu (namietaný sudca nesprávne posúdil obsahovú totožnosť námietky), odvolací súd alebo dovolací súd sa tým v rámci konania o opravnom prostriedku musia zaoberať [§ 365 ods. 1 písm. c) alebo § 420 písm. e) CSP]. Ak súd dospeje k záveru, že dôvody vznesené stranou nie sú spôsobilé spochybníť nezaujatosť sudcu, teda vo veci nerozhodol vylúčený sudca, vyjadrí tento záver v odôvodnení rozhodnutia, ktorým rozhodol o opravnom prostriedku (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck. 2022, s. 247.).

13. Ako z ústavnej sťažnosti vyplýva, v prejednávanej veci sťažovateľky dosiaľ nebolo vydané meritórne rozhodnutie ani súdom prvej inštancie. Podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP je pritom odvolacím dôvodom vada v obsadení súdu (rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd). Citovaná zákonná právna úprava tak umožňuje vadu odstrániť aj po vydaní meritórneho rozhodnutia. Za daných okolností sa preto ústavná sťažnosť sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorej podstatou je výhrada, že opatrenie krajského súdu pri vybavovaní námietky zaujatosti nebolo ústavne súladné, javí ako predčasná, keďže v ďalšom priebehu konania v jej veci bude sťažovateľka oprávnená namietat zaujatosť zákonného sudcu v rámci odvolacej námietky, ktorej obsahom je tvrdenie, že v jej veci rozhodoval vylúčený sudca, o ktorej rozhodne odvolací súd. V okolnostiach posudzovanej veci teda existuje „iný súd“, a to krajský súd [resp. následne najvyšší súd v rámci dovolacieho konania – § 420 písm. e) CSP], v ktorého právomoci je poskytnúť ochranu tým právam sťažovateľky, ktorých porušenie namieta v ústavnej sťažnosti (I. ÚS 631/2022, porov. aj IV. ÚS 124/2019, II. ÚS 338/2019, I. ÚS 470/2023).

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým opatrením krajského súdu odmietol z dôvodu neprípustnosti, keďže sťažovateľka nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základného práva podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

### **III.2. K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 ods. 1 charty:**

15. Sťažovateľka namieta porušenie ustanovenia charty, no v ústavnej sťažnosti bližšie neodôvodňuje aplikovateľnosť tohto medzinárodnoprávneho dokumentu ochrany základných práv a slobôd v kontexte základnej premisy, podľa ktorej sa aplikovateľnosť charty na prejednávany prípad riadi aplikovateľnosťou ustanovení úniového práva (I. ÚS 144/2024). Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neodôvodňuje ako v predmetnej veci (vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecným súdom) dochádza (aj) k aplikácii úniového práva a už vôbec nepredkladá argumenty k porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy v súlade s úniovým právom.

16. Medzi náležitosti ústavnej sťažnosti patrí aj zrozumiteľné a preskúmateľné uvedenie konkrétnych právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Nepostačuje preto všeobecné vymedzenie požiadaviek sťažovateľa (II. ÚS 153/2017, I. ÚS 683/2022). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimočným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „dopĺňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 357/2017, I. ÚS 521/2020, I. ÚS 473/2024).

17. Ústavný súd v prípade sťažovateľky nepristúpil k výzve na odstránenie zistených nedostatkov ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože zistený rozsah deficitov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z jej ústavnej sťažnosti, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 280/2020). Ústavný súd zároveň prizvukuje, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie nedostatkov spočívajúcich v absencii náležitého odôvodnenia ústavnej sťažnosti by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016).

18. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia čl. 47 charty neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

### **III.3. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru:**

19. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z judikatúry ESĽP tiež vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti nezávislé od konania, v ktorom bola námietka uplatnená, sa týka predovšetkým procesných práv účastníka konania a netýka sa civilných práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj keď konanie o námietke zaujatosti môže mať vplyv na konanie vo veci samej, ide o nedostatočné spojenie a vzdialené následky, aby mohol čl. 6 ods. 1 dohovoru vstúpiť do hry, a preto je čl. 6 ods. 1 dohovoru na takéto konanie neaplikovateľný (pozri *Ovcharenko proti Ukrajine*, rozhodnutie z 20. 10. 2009, č. 26362/02, *Schreiber and Boetsch, v. Francúzsko*, č. 58751/00, rozhodnutie o prijateľnosti z 11. 12. 2003 a tiež *Mianiowicz, v. Nemecko*, č. 37111/04, č. 55440/07 a č. 55443/07, rozhodnutie o prijateľnosti z 19. 5. 2009, oddiel 1a), teda ústavná sťažnosť v tejto časti je v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená (m. m. I. ÚS 5/2019, I. ÚS 309/2019, III. ÚS 295/2025).

20. S prihliadnutím na judikatúru ESĽP, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu* z 25. 3. 1983), čo odôvodňuje zrejmu súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje, berúc do úvahy skutočnosť chýbajúceho záveru o možnom porušení práva sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd nemohol dospieť ani k záveru o porušení práva podľa čl. 13 dohovoru (m. m. I. ÚS 248/2019).

21. Uvedené viedlo ústavný súd k záveru o nevyhnutnosti odmietnuť aj časť ústavnej sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie čl. 13 dohovoru, z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

### **III.4. K návrhu sťažovateľky na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy senátom ústavného súdu:**

22. V súvislosti s námietkou aplikácie zákonnej výnimky z povinnosti predložiť vec nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti v zmysle § 52 ods. 2 a § 53 ods. 3 CSP sťažovateľka navrhla senátu ústavného súdu predložiť návrh na začatie konania o nesúlade napadnutých ustanovení Civilného sporového poriadku s dohovorom.

23. Ústavný súd už judikoval (IV. ÚS 181/2025), že ústavným predpokladom na potenciálne prerušenie konania senátom ústavného súdu a predloženie návrhu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy je, že sa napadnutý právny predpis týka podanej ústavnej sťažnosti (čl. 127 ods. 5 ústavy), pričom tento súvis je sťažovateľ povinný osobitne odôvodniť [§ 123 ods. 4 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Predpokladom na postup podľa § 131a ods. 1 zákona o ústavnom súde je posúdenie dôvodnosti návrhu na prerušenie konania, k čomu môže dôjsť v takom prípade, ak senát ústavného súdu pristúpi k vecnému posudzovaniu ústavnej sťažnosti.

24. Návrh podľa čl. 127 ods. 5 ústavy sa podáva spolu s ústavnou sťažnosťou a je s ňou obsahovo previazaný. Práve jeho akceptácia najprv senátom a potom plénom ústavného súdu má totiž podmieniť úspech sťažovateľa pri ochrane jeho základného práva alebo slobody podľa čl. 127

ods. 1 ústavy v kontexte normatívnej zmeny podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, a to oproti stavu právneho poriadku *de lege lata*, ktorý (naopak) úspech sťažovateľa marí, hoci by z hľadiska právneho predpisu vyššej právnej sily nemal (IV. ÚS 151/2025).

25. Sťažovateľka vecne odôvodňuje nesúlad napadnutého ustanovenia Civilného sporového poriadku s čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom z časti III.3 tohto uznesenia vyplynulo, že citované ustanovenie medzinárodnej zmluvy sa *ratione materiae* nevzťahuje na osobitné námietkové konanie, ktoré je v ústavnej sťažnosti napadnuté. Odmietnutie ústavnej sťažnosti v relevantnej časti označeného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu neaplikovateľnosti ustanovenia na prejednávany prípad vedie *prima facie* k záveru o tom, že je bezpredmetné zaoberať sa bližšie vecným posúdením návrhu sťažovateľky podľa § 123 ods. 4 zákona o ústavnom súde, keďže neaplikovateľnosť označeného ustanovenia dohovoru, s ktorým je podľa sťažovateľky napadnuté ustanovenie Civilného sporového poriadku v nesúlade, na prejednávany prípad vylučuje akúkoľvek možnosť privodenia úspechu sťažovateľky.

26. Z uvedeného dôvodu ústavný súd dospel k záveru, že návrhu sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 5 ústavy (*a contrario* § 131a ods. 1 zákona o ústavnom súde) nie je možné vyhovieť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 25. septembra 2025**

**Jana Baricová**  
predsedníčka senátu